

 NATIONAL
GEOGRAPHIC

REISGIDS

londen

londen

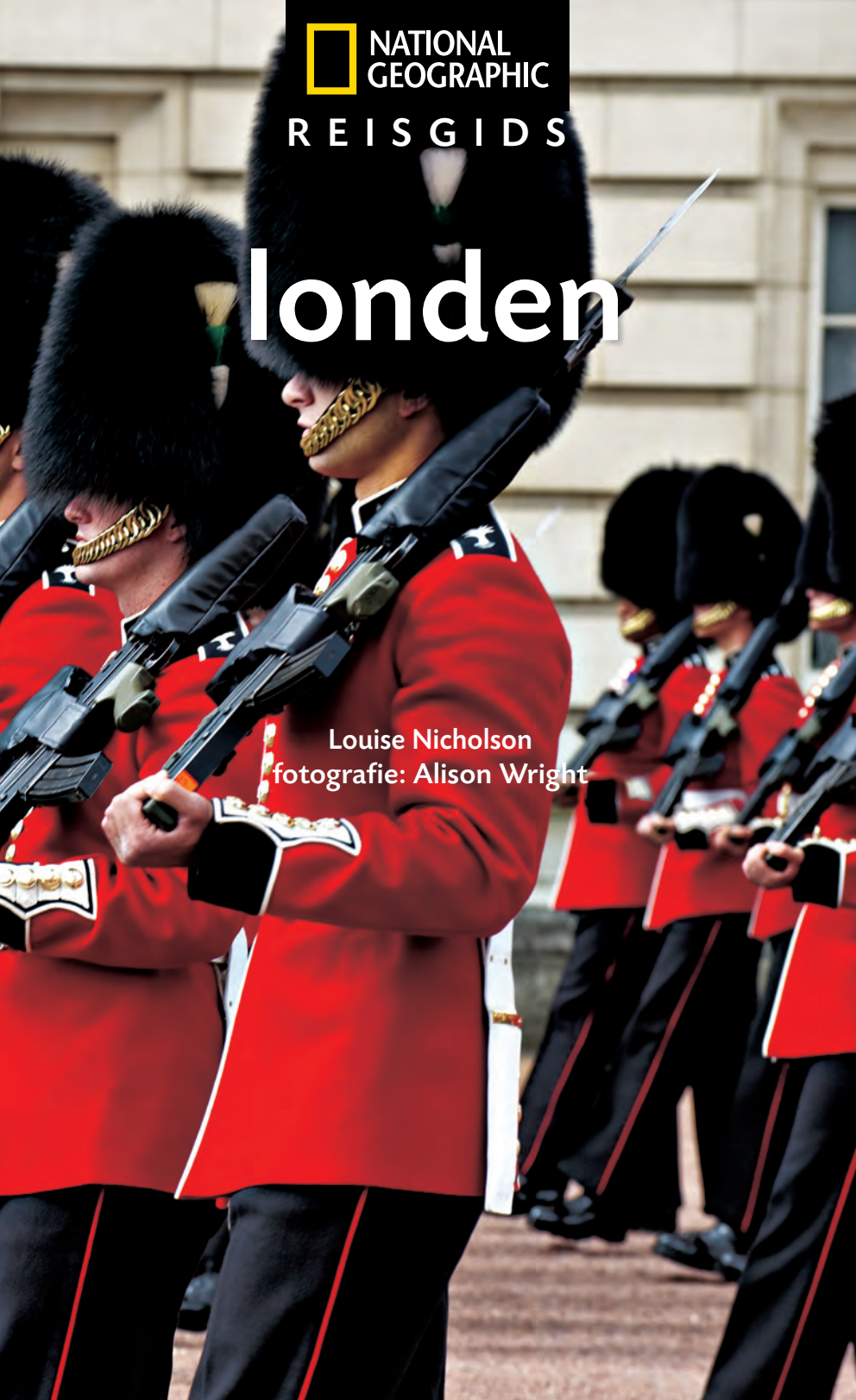

NATIONAL
GEOGRAPHIC

REISGIDS

londen

Louise Nicholson
fotografie: Alison Wright

INHOUD

BEWUST REIZEN 6

■ DE REIS INDELEN 8

■ Geschiedenis en cultuur 13

Hedendaags Londen 14

Geschiedenis 20

Kunst 30

De traditionele Engelse keuken 32

■ De Theems 47

Inleiding en kaart 48

De historische haven 50

■ De City 55

Inleiding en kaart 56

Wandeling door de City 64

■ Westminster 71

Inleiding en kaart 72

Wandeling door Westminster 80

Koninklijk Londen 88

■ South Bank 95

Inleiding en kaart 96

■ Trafalgar Square en Soho 107

Inleiding en kaart 108

■ Covent Garden en Ludgate Hill 121

Inleiding en kaart 122

Wandeling over de Strand en door Covent Garden 128

■ Bloomsbury 131

Inleiding en kaart 132

De pleinen van Londen 140

■ Regency en Noord-Londen 143

Inleiding en kaart 144

Regency-architectuur 148

■ Kensington en Zuid-Kensington 155

Inleiding en kaart 156

Wandeling: Kensington Gardens 160

De markten van Londen 164

De droom van prins Albert 168

■ Chelsea, Belgravia en Knightsbridge 177

Inleiding en kaart 178

■ West-Londen 189

Inleiding en kaart 190

■ Oost-Londen 201

Inleiding en kaart 202

Queen Elizabeth Olympic Park 208

■ Uitstapjes buiten Londen 219

Inleiding en kaart 220

■ REISWIJZER 235

Hotels en restaurants 241

Winkelen 261 Uitgaan 263

REGISTER 265

FOTOVERANTWOORDING 270

BEWUST REIZEN

Verstandige reizigers gaan doelgericht op pad om alles uit hun reis te halen. Door bewust te reizen draagt u bij aan het behoud van de natuur, historie en culturele rijkdom van de plaatsen die u bezoekt. Bovendien verbetert u uw eigen reiservaring.

Hoe reist u bewust?

- Bedenk dat uw aanwezigheid van invloed is op de plaatsen die u bezoekt.
- Besteed uw tijd en geld zodanig dat u iets bijdraagt aan de couleur locale (dat maakt uw verblijf ook interessanter).
- Respecteer het natuurlijke en culturele erfgoed van uw bestemming.
- Respecteer de lokale gebruiken en tradities.
- Toon de lokale bevolking uw waardering voor de interessante of unieke aspecten van hun streek, zoals het landschap, de historische dorpjes en gebouwen, de muziek of het eten.
- Trek af en toe uw portemonnee en steun kleine ondernemers die zich inspinnen om de bijzondere eigenschappen van een plaats te behouden. Zoek naar winkeltjes, restaurants, pensions en reisorganisaties die trots en hart voor hun omgeving uitstralen. Mijd bedrijven die afbreuk doen aan het karakter van een plek.
- Zorg ervoor dat u mooie herinneringen en verhalen mee naar huis neemt, in de wetenschap dat u iets hebt bijgedragen aan het voortbestaan en de ontwikkeling van uw bestemming.

Deze manier van reizen wordt geotoerisme genoemd en valt te omschrijven als 'toerisme dat het geografische karakter van een plek – omgeving, cultuur, uitstraling en erfgoed – en het welzijn van de inwoners ondersteunt of versterkt'. Meer informatie over geotoerisme is te vinden op de website www.nationalgeographic.com/travel/sustainable.

londen

OVER DE AUTEURS EN DE FOTOGRAAF

Louise Nicholson was 25 jaar woonachtig in Londen en vindt deze stad de spannendste stad ter wereld. Ze is kunsthistorica en journaliste en werkt voor monumentenzorg. Ze schreef 26 boeken, merendeels over Londen en India. Ze won de prijs 'best book of the decade' van de London Tourist Board en was finalist in de competitie voor de Thomas Cook Travel Award. Ze schreef ook de *National Geographic Reisgids India*. In 2001 verhuisde ze naar New York. In 2010 werd ze verkozen tot Vrouw van het jaar door de National Association of Professional Women of America. Haar website is www.louisesindia.com.

Alison Wright, een New Yorkse documentairefotografe, maakt haar leven lang al foto's waarop ze het karakter van de mensen weet vast te leggen. Ze reisde naar alle windstreken om verdwijnende culturen en bijzondere mensen te fotograferen. Haar foto's maken deel uit van de collectie van National Geographic Image en zijn verschenen in verschillende boeken en uitgaven van National Geographic. Wright ontving de Dorothea Lange Award voor documentairefotografie en won tweemaal de Lowell Thomas Travel Journalism Award. Haar memoires, *Learning to Breathe: One Woman's Journey of Spirit and Survival*, verschenen in 2008.

Larry Porges werkte deze reisgids bij en schreef hiervoor nieuwe artikelen en kaderteksten. Hij heeft vijf jaar in Londen gewoond en werkt momenteel als redacteur van reisgidsen voor de National Geographic Society in Washington. Hij mist Londen, vooral de *London Evening Standard*, Little Venice, en het gezelschap van mensen die de tekst van 'Blue is the Colour' kunnen meezingen.

De Brit **Tim Jepson**, die de Reiswijzer voor deze editie bijwerkte, heeft veel gereisd en schreef verschillende titels voor National Geographic. Hij woont in Notting Hill in West-Londen.

De reis indelen

Deze uitgestrekte stad met 7,5 miljoen inwoners op een oppervlak van ruim 1500 km² is niet in een paar dagen te bezichtigen. Alom in de stad wordt u herinnerd aan de tweeduizend jaar oude geschiedenis, bijvoorbeeld door de schitterende oude gebouwen (die tot de mooiste ter wereld behoren) en vele musea. Londen is een reisbestemming die uw achting verdient.

Vervoer in Londen

Het Londense vervoerssysteem is uitstekend. De metro (Tube) en de beroemde rode dubbeldekkers vervoeren u tot in de verste uithoeken van de stad; de Docklands Light Railroad (DLR) brengt u naar het oosten en de bovengrondse treindienst naar de buitenwijken voorziet in eventuele leemten en overstaphaltes. U kunt zelfs een deel van uw route afleggen per boot over de Theems; de dienstregeling is frequent en gevarieerd (zie kader p. 53). De Tube wordt momenteel gerenoveerd, en dat was ook nodig; vertragingen en tijdelijke stremmingen zijn daardoor mogelijk, vooral in het weekend. Op de website Transport for London (tfl.gov.uk) vindt u kaarten en uitstekende informatie voor uw routeplanning via al deze diensten, de Travelcard en tijdelijke stremmingen.

Zwarte taxi's zijn er overal en altijd, maar behoorlijk prijzig. U kunt ze op staat aanroepen. Radio cabs kunt u van tevoren online boeken. Op p. 237 vindt u een overzicht van firma's.

Een auto huren om het centrum van Londen te verkennen is ten sterkste te ontraden. Er zijn vaak verkeersopstoppingen en de bouw aan de Crossrail, een nieuwe spoorlijn door het noorden van het Londense centrum, betekent dat er tot de voltooiing van het project in 2018 regelmatig stremmingen en omleidingen zijn.

Een week in Londen

Begin uw bezoek op de plaats waar Londen is ontstaan: de oude City, de *Square Mile* waar de Romeinen zich vestigden. Bezoek op **dag 1** bijvoorbeeld de St. Paul's Cathedral van Christopher Wren, een schitterend 17e-eeuws bouwwerk op Ludgate Hill.

Van hieruit is het maar een korte wandeling noordwaarts naar het Museum of London met zijn fascinerende collectie. Wandel dan weer zuidwaarts, steek de Theems over via de Millennium Bridge (alleen voor voetgangers) naar Tate Modern, het wereldberoemde museum voor moderne kunst. Wandel vanaf de Tate oostwaarts langs de rivieroever en The Globe, de reconstructie van het beroemde theater van Shakespeare in het sfeervolle Southwark. Steek dan via de London Bridge weer over naar de noordoever van de Theems. Eén metrohalte verderop staat

De Keizerlijke Staatskroon in de Tower of London.

de Tower of London, waar de Beefeaters (lijfwachters), Kroonjuwelen en verhalen over onthoofdingen uw dag verder zullen vullen. Daarna kunt u per boot over de Theems vanaf de Tower of St. Katharine's Wharf op ontspannende wijze het centrum uitvaren.

Dag 2 voert u naar Westminster, het koninklijke en politieke hart van de hoofdstad. Begin bij Westminster Abbey, met zijn Poets' Corner, mooie klooster en graftombes van Engelse koningen. Van daaraf steekt u over naar de neogotische Houses of Parliament. Wandel dan noord- en westwaarts naar Downing Street, de Horse Guards-paradeplaats, het heerlijke St. James's Park en de Londense residentie van de koningin, Buckingham Palace. Wandel terug naar Westminster Bridge en steek zuidwaarts de Theems over: het uitzicht op de parlamentsgebouwen van hieraf is een plaatje. Aan de overkant, op de levendige Southbank, ziet u het torenhoge reuzenrad London Eye, het Sea Life London Aquarium en de vele kunstgalerieën, bioscopen en concertzalen die de zuidoever te bieden heeft. Het boeiende Imperial War Museum ligt op tien minuten lopen zuidwaarts.

Het levendige West End, het voornaamste uitgaanscentrum van Londen, is een bezoek waard op **dag 3**. Begin met een wandeling over Trafalgar Square, het middelpunt van alle activiteit; hier vindt u ook de National Gallery en de National Portrait Gallery met al hun kunstschaten. Wandel noordwaarts naar Leicester Square, waar een verkooppunt van redelijk geprijsde toegangskarten voor de theaters is. U kunt uw tocht in noordelijke richting

Toeristische informatie

De uitstekende websites **Visit London** (www.visitlondon.com) en **LondonTown.com** bieden een schat aan online-informatie over hotels, restaurants, winkels en alles wat u maar weten wilt over een bezoek aan Londen; zie p. 239 voor nog meer praktische websites. Het **Britain & London Travel Centre** (1 Regent St., W1, tel. 08701566366) biedt folders, brochures en kaarten aan; ook kunt u hier kortingspassen en kaartjes voor het theater of rondleidingen en bustours kopen. Kijk ook in **Time Out**, een wekelijkse uitgave met de beste tips voor films, theaters, museumtentoonstellingen, restaurants en clubs in Londen.

NIET MISSEN:

De majesteitelijke St. Paul's Cathedral **60-63**

Een bezoek aan de gotische Westminster Abbey **74-77**

Een wandeling door een koninklijk park, bijvoorbeeld St. James's **81, 87**

Changing of the Guard bij Buckingham Palace **89**

De National Gallery en de National Portrait Gallery **110-117**

Een toneelstuk in een van de vele Londense theaters **118-120**

voortzetten naar Piccadilly Circus, Soho en Chinatown, tenzij het spannende Covent Garden in het oosten u met zijn winkels, restaurants en straatartiesten aanlokt.

Begin **dag 4** met een bezoek aan Bloomsbury en de gigantische collectie van het British Museum. Iets meer zuidwaarts, staat het Sir John Soane's Museum, tjkovul oudheden, kunst en curiosa. Van hieruit liggen op loopafstand allerlei interessante plekken: het Charles Dickens Museum, de rustige lanen en binnenplaatsen van de Inns of Court en de befaamde kunstcollectie van het Courtauld Institute.

Begin **dag 5** in koninklijke stijl in Kensington Palace. De gerenoveerde vertrekken, de tuinen en het park zijn sinds mei 2012 weer open. Een korte wandeling zuidoostwaarts door Kensington Gardens voert u naar het rijkelijk gedecoreerde Albert Memorial; na een korte wandeling

Klimaat

Het weer in Londen is vergelijkbaar met het weer in Nederland en België: in grote lijnen volgt het de loop der seizoenen maar het kan zeer wisselvallig zijn. 's Winters (nov.-mrt.) is het koud en kan het vriezen of sneeuwen. In de lente (apr.-mei) wordt het geleidelijk warmer. 's Zomers is het vaak warm genoeg om buiten te eten maar kan het ook vochtig en benauwd worden. In het najaar (sep.-okt. volgen na een koele ochtend vaak nog verrassend mooie dagen. Op p. 236 vindt u meer informatie.

zuidwaarts langs Cromwell Road komt u bij het indrukwekkende Victoria & Albert Museum, het Natural History museum en het Science Museum. Op minder dan een kilometer oostwaarts van hier, langs Brompton Road, liggen de grote warenhuizen Harrods en Harvey Nichols.

Besteed **dag 6** om oostelijk Londen te verkennen, een wijk in opkomst. U kunt hier het best in het weekend heengaan, zodat u de markten van Spitalfields en Petticoat Lane kunt bezoeken, maar ook op weekdays is het leuk om de Zuid-Aziatische cultuur te verkennen rond de nabijgelegen Brick Lane. Trek voldoende tijd uit om de DLR te nemen naar Canary Wharf, het uitstekende Museum of London Docklands en een wandeling door het mooie Greenwich enkele kilometers verderop, ten zuiden van de Theems.

Op **dag 7** kunt u gaan winkelen. Begin op Oxford Street, een van de drukste winkelstraten ter wereld.

Loop westwaarts vanaf Oxford Circus naar het statige warenhuis Selfridges, omringd door tientallen andere winkels. Noordelijk van hier bevindt zich de Wallace Collection. Wandel vóór Marble Arch zuidwaarts door de smalle straatjes van Mayfair en geniet van een traditionele *afternoon tea* in een van de gerenommeerde hotels, bijvoorbeeld Claridges of het Dorchester.

Als u meer tijd hebt

Er is zoveel te zien en te doen in Londen dat een week eigenlijk te kort is. Als u noordelijk Londen wilt verkennen, ziet u in **Regent's Park** met zijn mooie rozentuin, **Madame Tussauds** kitscherige maar leuke wassenbeeldenmuseum direct zuidelijk hiervan, de grote, levendige weekeindmarkten van **Camden Town** voorbij de noordoostelijke hoek van het park, de aardige kanalen van **Little Venice** en St. John's Wood met **Abbey Road** (beroemd vanwege de Beatles) in het westen.

Kortingpassen

London is een behoorlijk dure stad dus het is geen slecht idee om te profiteren van voordeelpassen. Voor het openbaar vervoer bieden de handige Oyster card en diverse Travelcards u korting voor de Tube, buslijnen, bovengrondse trajecten, de Docklands Light Railway, trams en veel andere spoorlijnen. Kijk op www.tfl.gov.uk/tickets voor alle informatie. De London Pass (www.londonpass.com) biedt u voor het eenmalige aanschafbedrag toegang tot

meer dan 55 van de voornaamste attracties én de mogelijkheid ook de London Transport Travelcard aan te schaffen. Met deze kaart hoeft u op sommige locaties zelfs niet in de rij te staan. Combikaartjes zijn verkrijgbaar bij enkele van de populairste (en duurste) attracties, zoals het London Eye en Madame Tussauds. Daarmee kunt u uiteindelijk veel geld besparen. Op de website van het London Eye (www.londoneye.com) ziet u wat de mogelijkheden zijn.

In de gastvrije pubs, zoals de Sherlock Holmes in Westminster, kunt u op adem komen.

Een langere excursie, 25 km naar het westen, voert u naar het imposante **Hampton Court Palace** van Hendrik VIII, het best te bereiken per boot over de Theems. Er zijn in Londen ook tal van intrigerende kleine musea en huizen die niet zo bekend zijn bij het grote publiek. Absolute aanraders zijn het **V&A Museum of Childhood** en het **Geffrye Museum** met zijn oude en moderne stijlkamers, beide in het oosten van Londen; het 19e-eeuwse **Old Operating Theatre** in Southwark; en het rijkelijk gedecoreerde **Leighton House** bij Holland Park in westelijk London. Sportliefhebbers kunnen een **voetbalwedstrijd** bijwonen: de Premier League staat bekend als een van de beste competities ter wereld. Chelsea (www.chelseafc.com), Arsenal (www.arsenal.com) en Tottenham (www.tottenhamhotspur.com) zijn de beste Londense clubs. Kunt u geen kaartje bemachtigen, bekijk de wedstrijden dan in de pubs, of meld u aan voor een rondleiding door een stadion. Voelt u meer voor cricket, kom dan kijken als Middlesex (www.middlesexccc.com) een thuiswedstrijd speelt bij Lord's, nabij Regent's Park; Surrey's thuisbasis is de Kia Oval (www.kiaoval.com), ten zuiden van de Theems. Londen een uitstekende uitvalsbasis voor allerlei excursies. **Windsor Castle**, Shakespeare's **Stratford-upon-Avon**, de badplaats **Brighton**, het idyllische **Cambridge**, het kuuroord **Bath**, de oude steencirkels van **Stonehenge** en de andere bestemmingen (zie p. 219-234) zijn vrij gemakkelijk te bereiken via de Britse nationale spoorwegen (www.nationalrail.co.uk). Als u zelf wilt rijden kunt u een auto huren bij een internationaal autoverhuurbedrijf, zoals Europcar (www.europcar.co.uk).

Foaien

Controleer in restaurants of de prijzen inclusief bediening (service) zijn; zo niet, dan is de gebruikelijke fooi 10%. In pubs en bars wordt er geen fooi gegeven, behalve bij bediening aan tafel. Taxichauffeurs verwachten een fooi van 10%, of meer als ze helpen met de bagage of moeten wachten.

London

0 1 kilometer

- ★ Begin wandeling
- Docklands Light Railway

LONDEN

WANDELKAART THE STRAND EN COVENT GARDEN

DEELKAARTEN EN WANDELKAARTEN

Harrods	Bezienswaardigheid		Trappen
K EW	Buurt		Tunnel
	Omtrek van het gebouw		Wandelroute
	Park		In de tekst besproken bezienswaardigheid
---	Voetpad		Metrostation

REGIOKAARTEN/KAARTEN BIJ DE UITSTAPJES

● Sheffield	GROOTSTE	Steden en plaatsen	<2	Kaartverwijzing cijfer
● Oxford				Motorway (snelweg)
● Winchester	KLEINSTE		A316	National road (hoofdweg)
	Locatie			Bezienswaardigheid
	Vliegveld			
	Kaartverwijzing letter			

SYMBOLEN IN DE TEKST

	Kaartverwijzing		Hotel
	Adres		Entreegeld varieert van
	Telefoonnummer	€	(minder dan € 4) tot
	Sluitingstijden/reistijden	€€€€€	(meer dan € 20)
	(wandelingen en autotochten)		Restaurant
	Afstand		Aantal kamers
	Start/eind		Openbaar vervoer

WERELDWIJD NEMEN EXPERTS VAN NATIONAL GEOGRAPHIC EEN KIJKJE ACHTER DE SCHERMEN EN DRINGEN DOOR TOT DE KERN VAN DE CULTUUR, DE GESCHIEDENIS EN HET VOLK VAN EEN LAND. DANKZIJ NATIONAL GEOGRAPHIC REISGIDSEN KAN HUN ERVARING DE JOUWE WORDEN.

DE REIS INDELEN, korte kennismaking met Londen, zodat je je reis op je eigen wensen en interessegebieden kunt afstemmen.

ERVAAR unieke belevenissen, zoals een high tea gebruiken in een stijlvol hotel, een boottocht maken over de Theems en een parlementair debat bijwonen in het Britse Lagerhuis.

INSIDER TIPS van de schrijvers en fotografen van National Geographic, maar ook van plaatselijke deskundigen, over hun favoriete plekjes, praktische zaken en veel meer.

WANDELINGEN, voorzien van duidelijke kaartjes, waaronder langs de prachtige gebouwen van Westminster, door het historische centrum van Londen en langs de musea van Zuid-Kensington.

EXCURSIES BUITEN DE GEBAADE PADEN, zoals naar de middeleeuwse colleges van Cambridge, de Romeinse baden in Bath, en Stratford-upon-Avon, de geboorteplaats van Shakespeare.

NIET MISSEN bij elk hoofdstuk vind je verwijzingen naar nadere informatie over sterk aanbevolen bezienswaardigheden en activiteiten.

PRACHTIGE KLEURENFOTO'S EN HANDIGE KAARTEN maken het eenvoudig te kiezen, je reis uit te stippelen en overal het mooiste te zien.

NATIONAL GEOGRAPHIC REISGIDS

National Geographic Reisgids maakt deel uit van Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

NUR 512
ISBN 978-90-215-5428-0

9 789021 554280 >

www.kosmosuitgevers.nl